

Metsätalouden vesistöksymykset – vesienhoidon suunnittelu

Antton Keto
Metsäneuvoston kokous
11.12.2019, Säätytalo

Esitelmän sisältö

- Lyhyesti vesienhoidosta
- Ihmistoiminnan vaikutusten arviointi
- Uusi vesien ekologinen tila-arvio
- Miten metsätalouden vesienhoidon toimenpiteet ovat edenneet vuosina 2016-2018
- Toimenpideohjelmien tarkistaminen

1. TYÖOHJELMA JA KESKEISET KYSYMYKSET

2018

- Suunnittelun työohjelma ja aikataulu
- Suunnittelun lähtökohdat
- Vesienhoidon keskeiset haasteet alueella

Suunnittelu-
vaiheet toistuvat
6 vuoden välein

2. VESIEN TILA-ARVIO 2019

- Järvien, jokien, rannikko-vesien ja vesien ekologinen ja kemiallinen tila
- Pohjavesien tilanarvio

4. TOIMENPITEIDEN TOTEUTUS

Kuullaan vesienhoidon keskeisistä kysymyksistä ja suunnitteluprosessista

Kuullaan vesienhoidon suunnitelmaehdotuksista

3. VESIENHOITOSUUNNITELMAT 2021

- Vesienhoitosuunnitelmat
- Toimenpideohjelmat

Merkittävät tilaa heikentävät tekijät ohjaavat toimenpiteiden suunnittelua

Vesien tila

- tila ei ole hyvä tai on vaarassa heikentyä

Merkittävät tilaa heikentävät tekijät

- painetyyppi
- vaikutustyyppi

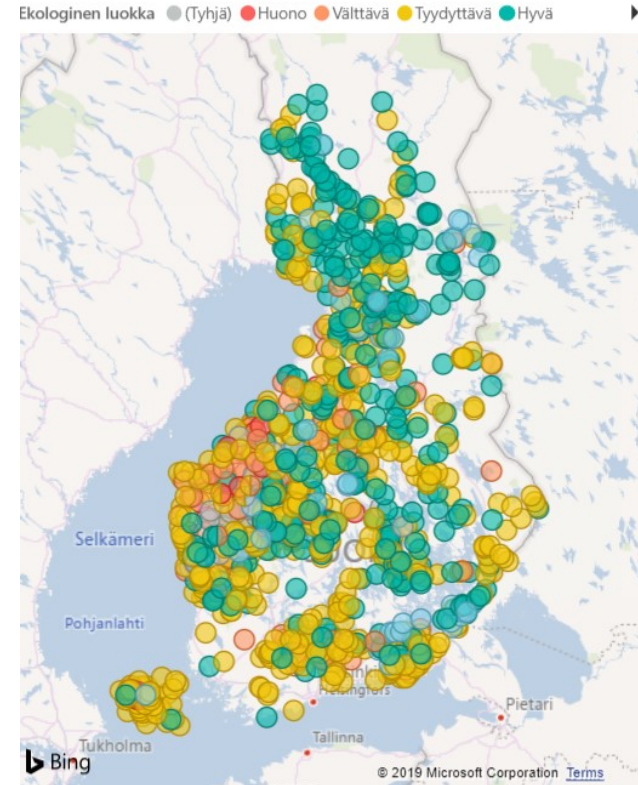
Toimenpiteet

- toimenpideohjelmat vuosille 2022-2027

Metsätalous merkittävänä paineena

- Tunnistettu 1213 vesimuodostumassa, joka on noin 18 % kaikista vesimuodostumista.
- Arvio tarkentuu kun metsätalous arvioidaan uudelleen uusilla ominaiskuormitusluvuilla, jotka on määritelty Metsävesi-hankkeessa.

Hajakuormitus -metsätalous

- Suomessa 1213 muodostumassa

Vesien tila Suomessa 2019

87%

68%

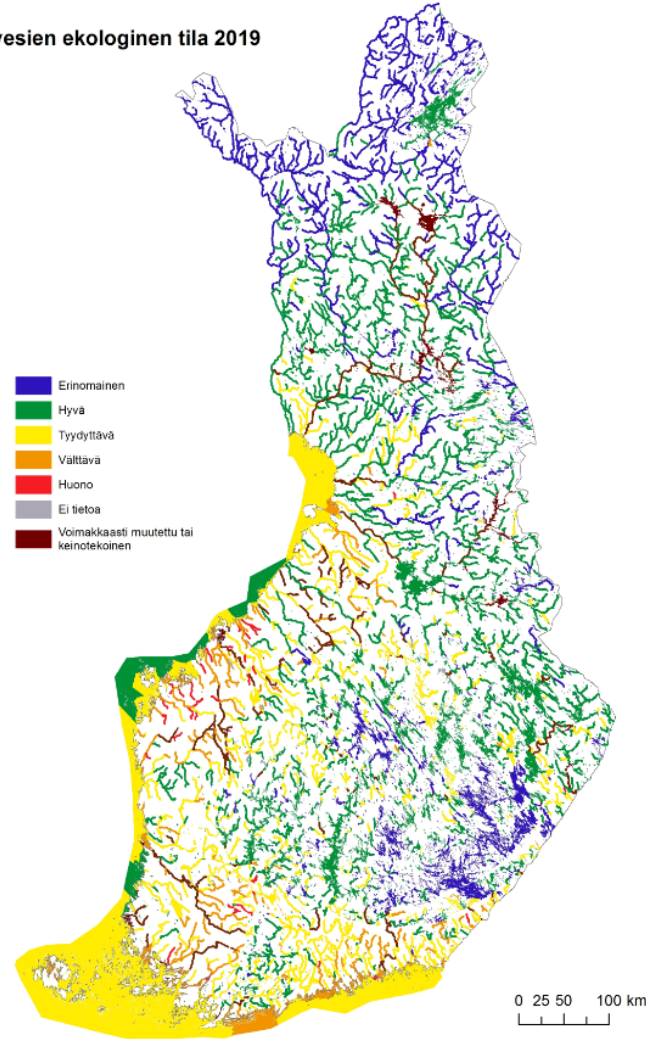
13%

93%

Pintavesien ekologinen tila 2019

Toimenpideohjelmien tarkistaminen alkamassa

- Toimialakohtaisia oppaita tarkistetaan parhaillaan
 - Pohjavedet, pilaantuneet maa-alueet ja uimavedet
 - Yhdyskunnat, haja-asutus ja teollisuus
 - Maatalous, turkiseläintalous ja happamat sulfaattimaat
 - Metsätalous ja turvetuotanto
 - Vesirakentaminen, säännöstely ja vesistökuunnostukset

ymparisto.fi/vaikutavesiinseuranta

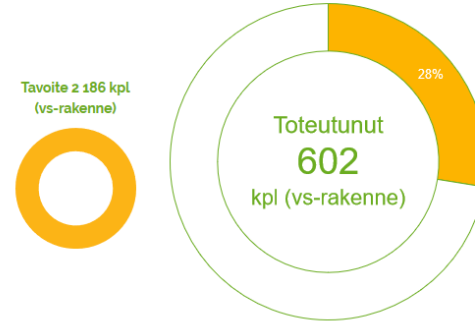

Toimenpideohjelmien toteutumisen väliarviointi

- Metsätalouden toimenpiteillä pyritään ehkäisemään valumavesien kiintoaines- ja ravinnehuuhtoumien lisääntyminen.
- Metsätalouden vesienhoidon toimenpiteet etenivät vuosina 2016-2018 varsin hyvin (toteuma 45 %).

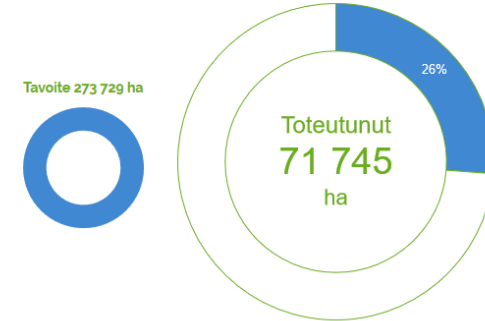
Metsien kunnostusojituksen tehostettu vesiensuojelu

Tavoite 2 186 kpl
(vs-rakenne)

Metsien kunnostusojituksen vesiensuojelun perusrakenteet

Tavoite 273 729 ha

Metsätalous ja turvetiimi (YM:n asettama, toimikausi 28.3.2019-31.3.2021)

- Pj. Maarit Loiskekoski YM, siht. Kaisa Heikkinen ja Mirkka Hadzic, SYKE
- Marja Hilska-Aaltonen, MMM, Juho Kotanen, ESAELY, Taina Ihaksi KASELY, Tapio Tuukkanen KASELY, Tiina Ahokas UUDELY, Anne Mäkynen PIRELY, Ansa Selänne KESELY, Hannu Ripatti MTK, Leena Finér LUKE (varalla Mika Nieminen LUKE), Juha Jämsen SMK, Samuli Joensuu TAPIO (varalla Laura Härkönen TAPIO)
- Vapolta, Turveruukilta ja Bioenergia ry:ltä on pyydetty näkemyksiä, mitä oppaasta tulisi päivittää (esim. toimintaympäristön muutos, toimenpiteet, ohjausekeinot)

Metsätalouden alueelliset vesienhoitotoimenpiteet kaudelle 2022-2027

Toimenpiteet kaudelle 2022–2027	Toimenpidetyyppi	Yksikkö	Suunnittelu-tarkkuus
Kunnostusojituksen vesiensuojelu ja suunnittelu osana suometsänhoitoa	Muu perustoimenpide (MP)	ha	Alueellinen
Uudistushakkuiden suojakaistat	Täydentävä toimenpide (T)	Yksikkönä ha Laatu: erinomainen, hyvä, välttävä, heikko	Alueellinen
Metsätalouden vesiensuojelun tehostaminen	Täydentävä toimenpide (T)	ha	Alueellinen/ vesimuodostuma
		kpl (vs-rakenne)	Alueellinen/ vesimuodostuma
Ojitusten haittojen ehkäiseminen turvemaiden pohjavesialueilla	Täydentävä toimenpide (T)	kpl (pv-alue)	Pohjavesialue
Koulutus ja neuvonta	Täydentävä toimenpide (T)	henkilöä	Alueellinen

Metsätalouden valtakunnalliset vesienhoitotoimenpiteet kaudelle 2022-2027

Ohjauskeinot	Toteutus- vastuu	Ohjaus- keino
Suometsänhoidon kokonaisvaltaisen suunnittelun kehittäminen	MMM	U
Sektorien välisen yhteistoiminnan kehittäminen vesiensuojelussa	MMM, YM, TEM	U
Käytetään luonnonhoitohankerahoitusta mahdollisuuksien mukaan vesiensuojelu- ja hoitotoimiin. Turvataan vesiensuojeluhankkeiden riittävä rahoitus	MMM, SMK	V
Kehitetään paikkatietoaineistoja ja työkaluja toimijoiden käyttöön. Turvataan koulutukselle, neuvonnalle ja kehittämistyölle riittävä rahoitus ja resurssit	MMM	V, U
Kehitetään kuivatustekniikkaa ja metsätalouden vesiensuojelumenetelmiä sekä turvataan menetelmien kehittämiselle ja tutkimukselle riittävä rahoitus	MMM,	U
Edistetään toteutettujen ojitushankkeiden sekä vesiensuojeluhankkeiden digitointia	MMM, YM	U
Turvataan riittävä rahoitus metsätalouden vesistökuormituksen seurantaverkon toiminnalle	MMM	V
Laaditaan yhtenäisten kriteerien mukaisesti koko Suomen kattavat metsätalouden vesiensuojelun painopistealueet	YM, MMM	U
Kehitetään valtakunnallista lannoituspinta-alojen seurantaa ja tilastointia sekä korostetaan koulutuksissa hyvien metsänhoidon suositusten käyttöönottoa lannoituksissa (esim. suojakaistat)	MMM	U
Pienvesistrategian toimeenpano	YM, MMM	U

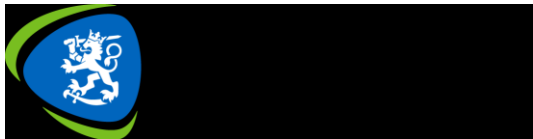
Keskisuomalainen 12.4.2019

Vesistöt

Suomen järvet tummuvat

Päijänteen humuspitoisuus on lisääntynyt selvästi viime vuosina.

Päijänteen humuspitoisuus siis kasvaa, ja samalla myös näkösyvyys heikkenee. Judinsalonselän mittauspisteessä mitattiin näkösyvyudessa ennätys 1990-luvun lopulla: yli kuusi metriä. Vuoden 2015 jälkeen näkösyvyyshavainnot ovat liikkuneet alle kahdesta metristä noin 3,5 metriin.

Kiitos!

Antton Keto
Neuvotteleva virkamies
antton.keto@ym.fi